

Quicksan ecologie

Boeierstraat 9, Nieuw-Lekkerland

Datum	12-10-2019
Auteur	T.D. Breur, Msc
Opdrachtgever	Juridisch Planologisch Adviesbureau R3
Rapport code	QS19052v1
Wijze van citeren	Breur, T.D. 2019. Quicksan ecologie, Boeierstraat 9, Nieuw-Lekkerland. Rapportcode: QS19052v1. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

Breur Ecologie & Onderzoek
Schipbeekstraat 74
3313AR Dordrecht

Disclaimer

Op alle tekst, foto's en afbeeldingen in dit rapport berust – tenzij anders vermeld – het auteursrecht van Breur Ecologie & Onderzoek. Deze rapportage, inclusief eventuele bijlage(s), is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Verstrekking aan en gebruik door anderen dan de geadresseerde is zonder toestemming niet toegestaan. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Breur Ecologie & Onderzoek kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade als gevolg van een onjuiste of onvolledige weergave van de gegevens in dit rapport.

Copyright © Breur Ecologie & Onderzoek 2019.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1 Aanleiding.....	4
2 Doel.....	4
3 Werkwijze.....	4
4 Wettelijk kader beschermde soorten.....	5
4.1 Beschermde soorten.....	5
4.2 Beschermde gebieden.....	6
4.3 Beschermde houtopstanden.....	6
4.4 Zorgplicht.....	6
5 Plangebied & ontwikkeling.....	7
5.1 Huidige situatie.....	7
5.2 Geplande ontwikkeling.....	8
5.3 Toekomstige situatie.....	8
5.4 Planning.....	8
6 Beschermde gebieden.....	9
6.1 Wet natuurbescherming.....	9
6.2 Verordening ruimte.....	9
7 Beschermde soorten.....	11
7.1 Planten.....	11
7.2 Vogels.....	11
7.3 Grondgebonden zoogdieren.....	12
7.4 Vleermuizen.....	13
7.5 Overige soorten.....	13
8 Conclusie & aanbevelingen.....	15
8.1 Conclusies.....	15
8.2 Aanbevelingen.....	15
Bronvermelding.....	16

Samenvatting

Breur Ecologie & Onderzoek heeft in opdracht van Juridisch Planologisch Adviesbureau R3 een quickscan ecologie uitgevoerd aan de Boeierstraat 9 te Nieuw-Lekkerland. De aanleiding voor dit onderzoek betreft de voorgenomen sloop van de bebouwing op dit perceel, ten behoeve van de bouw van twee woningen. Door middel van een bureaustudie en een veldbezoek is een compleet beeld verkregen van het (potentiële) voorkomen van beschermde soorten flora en fauna in het plangebied.

Dit onderzoek heeft tot de volgende conclusies geleid:

- Er is geen sprake van negatief effect op beschermde natuurgebieden.
- Bij het verwijderen van beplanting dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van algemene broedvogels. In gebruik zijnde nesten te allen tijde beschermd.
- Maatregelen zijn nodig om te voorkomen dat de rugstreeppad zich vestigt op het terrein voor of tijdens de werkzaamheden.
- De geplande ontwikkeling heeft mogelijk effect op vleermuizen. Aanvullend vleermuisonderzoek is noodzakelijk.
- Overige beschermde soorten worden niet verwacht in het plangebied.
- Afgezien van de wettelijk beschermde soorten geldt voor alle soorten flora en fauna te allen tijde de zorgplicht. Dit betekent dat de initiatiefnemer verplicht is om zorgvuldig te werken en dat onnodige schade aan planten of dieren altijd dient te worden voorkomen.

Als aanbeveling voor dit project word meegegeven:

- De herinrichting van het terrein biedt ook kansen voor de natuur: Nieuwe woningen kunnen voorzien worden van inbouwelementen voor vleermuizen of vogels. Ten aanzien van nieuw aan te brengen beplanting wordt aanbevolen om te kiezen voor inheemse soorten.

1 Aanleiding

Breur Ecologie & Onderzoek heeft in opdracht van Juridisch Planologisch Adviesbureau R3 een quickscan ecologie uitgevoerd aan de Boeierstraat 9 te Nieuw-Lekkerland. De aanleiding voor dit onderzoek betreft de voorgenomen sloop van de bebouwing op dit perceel, ten behoeve van de bouw van twee woningen. Een quickscan ecologie was noodzakelijk om te beoordelen of deze geplande ontwikkeling (mogelijk) effect heeft op beschermde soorten en gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming.

2 Doel

Het doel van dit ecologisch onderzoek is om antwoord te geven op de volgende vragen:

- Is het plangebied gelegen in/nabij beschermde natuurgebieden?
- Zijn beschermde soorten flora en fauna (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Leidt de geplande ontwikkeling tot een overtreding van de Wet natuurbescherming?
- Dienen er vervolgstappen genomen te worden in het kader van de Wet natuurbescherming?

3 Werkwijze

Door middel van een bureaustudie en een veldbezoek is een compleet beeld gekregen van het (mogelijke) voorkomen van beschermde soorten flora en fauna in en om het plangebied.

- **Bureaustudie**

Door middel van een literatuur- en internetstudie is onderzocht welke beschermde soorten (potentieel) voor kunnen komen in en om het plangebied. Hierbij zijn onder andere verspreidingsatlassen en openbaar beschikbare waarnemingen bestudeerd. Tevens is gebruik gemaakt van een quickscan rapport m.b.t. een terrein direct ten zuiden van het plangebied:

Suijlekom, J. van. 2018. Ecologische quickscan, Nieuw-Lekkerland De Compagnie. Bureau Maerlant, Dussen

- **Oriënterend veldbezoek**

Een verkennend veldbezoek is uitgevoerd door dhr. T.D. Breur op 10-09-2019. Het gehele plangebied is onderzocht, belangrijke elementen zijn gefotografeerd en indien nodig geïnspecteerd met behulp van verrekijker, zaklamp, inspectiespiegel en endoscoop camera.

4 Wettelijk kader beschermde soorten

4.1 Beschermde soorten

De bescherming van flora en fauna is in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze soortbescherming onderscheidt drie categorieën:

- **Vogelrichtlijnsoorten**
Gebaseerd op de Europese Vogelrichtlijn (1979). Dit heeft betrekking op alle in Europa natuurlijk voorkomende vogelsoorten. Nesten zijn te allen tijde beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Van enkele specifieke vogelsoorten is in Nederland de nest- of verblijfplaats jaar rond beschermd, ook wanneer hier niet gebroed wordt.
- **Habitatrichtlijnsoorten**
Gebaseerd op de Europese Habitatrichtlijn (1992). Onder deze categorie vallen specifieke soorten uit verschillende groepen (vaatplanten, zoogdieren, vissen etc.) waarvoor op Europees niveau instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgesteld.
- **Nationaal beschermde soorten**
In de wet worden dit ook wel "andere soorten" genoemd. Dit betreft specifieke soorten verschillende groepen (vaatplanten, zoogdieren, vissen etc.) die op nationaal niveau beschermd zijn. Let wel: Als bevoegd gezag mogen provincies soorten uit deze derde categorie vrijstellen van een ontheffingsplicht. De bescherming van deze soorten verschilt hierdoor tussen provincies.

Per beschermingscategorie gelden verschillende verbodsbepalingen, deze zijn in onderstaande tabel weergegeven. Uitgangspunt voor de soortbescherming is het "nee, tenzij" principe: handelingen met negatief effect op soorten in verboden tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming per beschermingscategorie.

4.2 Beschermde gebieden

De bescherming van natuurgebieden is vastgelegd in de Wet natuurbescherming en in de provinciale Verordening Ruimte.

- **Wet natuurbescherming**

De gebiedsbescherming in deze wet heeft uitsluitend betrekking op Natura 2000-gebieden. Deze gebieden hebben instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld op Europees niveau. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

- **Verordening Ruimte**

In de verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Dit is een nationaal netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken' van het NNN. Aanvullend op dit nationale netwerk kan de provincie ook andere gebieden een planologische bescherming toekennen, dit gebeurt bijvoorbeeld bij belangrijke provinciale landschappen of belangrijke weidevogelgebieden.

4.3 Beschermde houtopstanden

De kap van houtopstanden (bos, lanen, houtwallen, hagen, struwelen etc.) is onderhevig aan de regelgeving van de Wet natuurbescherming indien:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' ligt.
- de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²), of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

In het onderzoeksgebied is geen sprake van houtopstanden die voldoen aan bovenstaande criteria. De bescherming van houtopstanden komt in deze rapportage dan ook niet verder aan de orde.

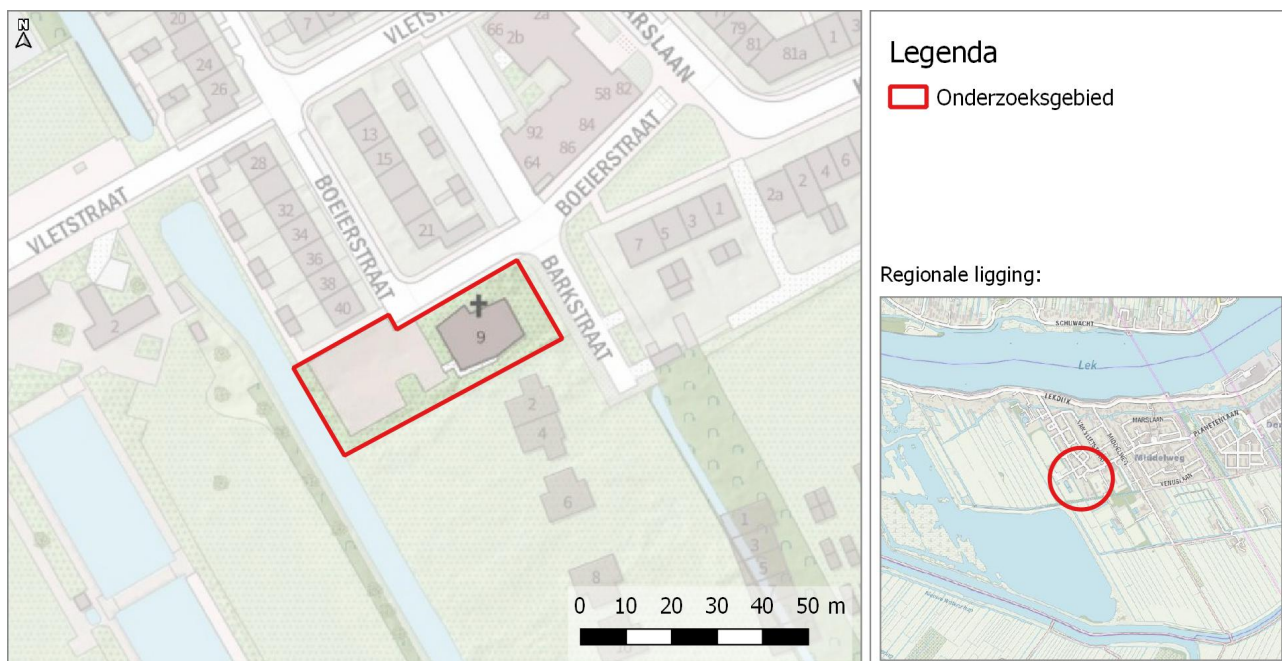
4.4 Zorgplicht

Overkoepelend geldt voor alle in het wild levende planten en dieren de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat onnodige schade aan dieren en planten te allen tijde dient te worden voorkomen. Bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren dienen maatregelen genomen te worden (binnen wat redelijkerwijs van de initiatiefnemer verwacht mag worden) om dit negatief effect zoveel mogelijk te voorkomen of te verminderen.

5 Plangebied & ontwikkeling

5.1 Huidige situatie

Het plangebied betreft een perceel in het zuidwesten van Nieuw-Lekkerland, gemeente Molenlanden, provincie Zuid-Holland. Op het terrein bevindt zich een leegstaand kerkgebouw. Dit gebouw telt één verdieping, heeft bakstenen gevels en een hellend dak. Rondom de dakconstructie bevindt zich een houten boeiboord. Onder dit boeiboord bevindt zich een rij met ramen. Het westelijk deel van het plangebied is vrij van bebouwing, dit terrein is voorzien van betonplaten en rijplaten. Groen is aanwezig in de vorm van ruigtekruiden en enkele heesters rondom het kerkgebouw.

Afbeelding 1: Ligging van het onderzoeksgebied (rood omkaderd). De regionale ligging is globaal aangegeven rechtsonder in de rode cirkel.

Afbeelding 2: Zicht op de westgevel van het kerkgebouw.

Afbeelding 3: Verwilderde beplanting ter plaatse van de entree van de kerk.

5.2 Geplande ontwikkeling

De bestaande bebouwing op het terrein zal worden gesloopt. Het terrein zal vervolgens bouwrijp worden gemaakt ten behoeve van de bouw van twee vrijstaande woonhuizen.

5.3 Toekomstige situatie

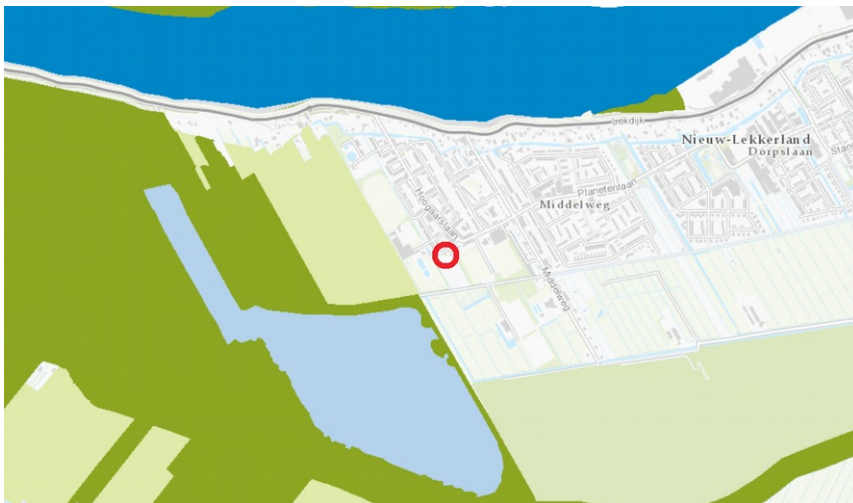
In de toekomstige situatie bevinden zich twee vrijstaande woningen op het kavel.

Afbeelding 4: Locatie van de toekomstige woningen. Bron: Juridisch Planologisch Adviesbureau R3

5.4 Planning

Een exacte planning van de werkzaamheden is nog niet bekend.

Afbeelding 6: Ligging van het Natuurnetwerk Nederland en Belangrijk Weidevogelgebied (groen en blauw gearceerd) in de omgeving van het plangebied (rode cirkel).

7 Beschermde soorten

7.1 Planten

Het plangebied is gelegen aan de rand van de bebouwde kom, er is geen sprake van ecologisch beheerd terrein. Beschermde soorten vaatplanten in de omgeving van het plangebied zijn vooral gebonden aan schrale graslanden of andere zeer specifieke natuurlijke habitats. Tijdens het veldbezoek zijn dan enkel vrij algemene soorten aangetroffen zoals: grote brandnetel, ridderzuring, braam, robertskruid, harig knoopkruid en gewone duivenkervel. Dit zijn overwegend soorten die duiden op voedselrijke omstandigheden. Specifieke aandacht is uitgegaan naar beschermde muurflora op de bebouwing, maar deze zijn niet aangetroffen. Aanwezigheid van beschermde flora wordt om deze redenen uitgesloten.

Afbeelding 7: Duivenkervel (middel) en harig knoopkruid (linksboven) in het plangebied.

7.2 Vogels

De bebouwing biedt geen geschikte openingen of structuren die gebruikt kunnen worden door gebouwbroedende vogels met een jaarrond beschermde rust- of verblijfplaats (zoals de huismus of gierzwaluw). Aanwezigheid van boombewonende vogelsoorten met een jaarrond beschermde rust- of verblijfplaats valt eveneens uit te sluiten. Grote bomen die grote takkennesten kunnen dragen zijn niet aanwezig in het plangebied. Wel zijn er tijdens het veldbezoek 4 buizerds waargenomen die rondcirkelden ten zuiden van het plangebied. Deze vogels vertoonden geen binding met het plangebied. Het is wel mogelijk dat de buizerd broedt in grotere bomen in het buitengebied ten zuiden van het plangebied, dit is echter buiten de invloedszone van de geplande werkzaamheden. De ransuil kan incidenteel in tuinen verblijven, met name in wintergroene bomen. De wintergroene heester in het plangebied is hierom doorzocht op sporen van aanwezigheid van ransuil (braakballen, veren, prooiresten, uitwerpselen). Dergelijke sporen zijn niet aangetroffen, ook de ransuil wordt hierom als afwezig beschouwd.

De struiken in het plangebied zijn wel geschikt als nesthabitat voor algemene vogels waarvan de nesten alleen zijn beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Te denken valt aan boom- en struweelbroeders zoals de houtduif en merel. In de heester bij de entree van de kerk is een oud nest aangetroffen, hetgeen bewijst dat hier in het verleden inderdaad gebroed is.

Afbeelding 8: Buizerd cirkelend boven plangebied.

Afbeelding 9: Oud nest in heester bij de entree van de kerk.

Gezien de kans op nieuwe broedgevallen van algemene vogels, wordt aanbevolen om de beplanting in het plangebied in de periode oktober - februari te verwijderen. Zodoende wordt voorkomen dat er broedvogels aanwezig kunnen zijn op het moment dat men zal starten met de werkzaamheden. Indien er twijfel bestaat over verstoring of over de aanwezigheid van nesten dient een deskundige ingeschakeld te worden.

7.3 Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving van het plangebied komen een aantal beschermde soorten zoogdieren voor welke met name gebonden zijn aan natuurlijke habitats (zoals de bever en de noordse woelmuis). Het plangebied is grotendeels verhard en gelegen in een woonwijk, dit terrein vervult geen essentiële functie voor deze dieren. Wel is het plangebied geschikt voor algemene soorten zoogdieren waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Dit betreft soorten zoals de egel en algemene muizensoorten. Voor deze soorten is geen ontheffing of aanvullend onderzoek noodzakelijk. Wel geldt ten aanzien van deze dieren de zorgplicht, zie Hfst. 8.2.

7.4 Vleermuizen

In het plangebied bestaat potentie voor aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen. In het geveleppervlak van de bebouwing bevinden zich diverse openingen waar gebouwbewonende vleermuizen gebruik van zouden kunnen maken. Deze openingen zijn echter dusdanig klein dat potentie voor grotere soorten (zoals de laatvlieger) uit te sluiten is, er bestaat enkel potentie voor kleine soorten vleermuizen, zoals de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Het gebouw kan voor deze soorten functioneren als kraamlocatie, paarverblijfplaats of zomerverblijfplaats. Het gebouw is niet geschikt als (massa) overwinteringslocatie, hiervoor is het gebouw te klein, er is geen sprake van een grote temperatuurbufferende werking. Aanvullend onderzoek naar dwergvleermuizen is noodzakelijk in de periode augustus t/m september en in de periode mei t/m juli.

Afbeelding 10: Onder de raamkozijnen bevinden zich kieren waar dwergvleermuizen gebruik van zoude kunnen maken.

7.5 Overige soorten

In het plangebied bestaat geen potentie voor andere beschermde diersoorten (amfibieën, reptielen, libellen, weekdieren). Door het ontbreken van open water of natuurlijke habitats is het plangebied ongeschikt als leefgebied voor deze dieren. Eén belangrijke uitzondering dient gemaakt te worden voor de rugstreeppad. Deze soort komt voor in het poldergebied rondom Nieuw-Lekkerland en kenmerkt zich door zeer sterk pioniersgedrag: de rugstreeppad ontdekt en bezet snel nieuwe plekken. Het is daarnaast een soort die wat betreft voorplantingswater een voorkeur heeft voor open zanderige terrein met ondiepe plassen. Een bouwrijp kavel met wat regenplassen kan hierom zeer geschikt zijn als voorplantingshabitat van de rugstreeppad. Om te voorkomen dat de rugstreeppad zich op het terrein kan vestigen wordt aanbevolen om het perceel af te rasteren met een amfibieënscherm. Het beste moment voor het plaatsen van dit amfibieënscherm is afhankelijk van de planning van de werkzaamheden en dient te worden afgestemd met een ecooloog. Er dient hiernaast zorg gedragen te worden dat er zich in de winterperiode geen overwinterende rugstreeppadden of andere amfibieën bevinden in het plangebied op het moment dat hier werkzaamheden zullen plaatsvinden. Hopen met stenen, hout of bouw materiaal kunnen aantrekkelijk zijn voor deze soorten als overwinteringsplaats. Dergelijk materiaal dient hierom verwijderd te worden van het terrein op het moment dat hier geen dieren aanwezig zijn: dit mag verwijderd worden in de periode mei-augustus.

Hiernaast bestaat er kans op aanwezigheid van algemene vrijgestelde amfibieën in het plangebied, zoals de gewone pad. Ten aanzien van deze soorten geldt enkel de zorgplicht (zie Hfst. 4.4). Feitelijk geven de maatregelen om negatief effect op de rugstreeppad te voorkomen ook invulling aan deze zorgplicht ten aanzien van andere niet-beschermd amfibieën.

Afbeelding 11: Stapels stenen en bouw materiaal kunnen functioneren als overwinteringsplaatsen van amfibieën.

8 Conclusie & aanbevelingen

8.1 Conclusies

- De geplande ontwikkeling heeft geen negatief effect op beschermde natuurgebieden (zowel op provinciaal als op Europees niveau).
- Het plangebied is geschikt als nestplaats van algemene struik- en boombroedende vogels. De beplanting in het plangebied dient in de periode oktober - februari verwijderd te worden om te voorkomen dat er broedvogels aanwezig kunnen zijn op het moment van de werkzaamheden.
- De geplande ontwikkeling heeft mogelijk effect op gebouwbewonende dwergvleermuizen. Aanvullend vleermuisonderzoek is noodzakelijk.
- Maatregelen zijn nodig om te voorkomen dat de rugstreeppad zich vestigt op het terrein voor of tijdens de werkzaamheden, zie Hfst 7.5.
- Overige beschermde soorten worden niet verwacht in het plangebied.
- Het plangebied is wel geschikt voor onbeschermde danwel vrijgestelde soorten (zoals algemene muizensoorten, egel, gewone pad). Het aanvragen van een ontheffing is voor deze soorten niet nodig, wel geldt te allen tijde de zorgplicht (zie aanbevelingen).

8.2 Aanbevelingen

- In het kader van de zorgplicht dient men zorg te dragen voor alle in het wild levende planten en dieren. Onnodige schade dient te allen tijde te worden voorkomen. In de praktijk betekent dit bijvoorbeeld dat wanneer er zich een egel of een pad in het werkveld bevindt dat deze verplaatst wordt, dan wel de gelegenheid dient te krijgen om het werkgebied op eigen kracht te verlaten.
- De herinrichting van het terrein biedt ook kansen voor de natuur: Zo kunnen de nieuwe woningen voorzien worden van inbouwelementen voor vleermuizen of vogels. Ten aanzien van eventueel nieuw aan te brengen plant- en boomsoorten wordt aanbevolen om te kiezen voor inheemse soorten. Inheemse beplanting is van een veel grotere waarde voor inheemse dieren dan exotische beplanting. Door hiermee rekening te houden kan de biodiversiteit van de toekomstige situatie aanzienlijk verhoogd worden.

Bronvermelding

Ministerie van Economische zaken. 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

Suijlekom, J. van. 2018. Ecologische quickscan, Nieuw-Lekkerland De Compagnie. Bureau Maerlant, Dussen

Kaartmateriaal:

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Beschermde gebieden:

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

<https://www.zuid-holland.nl/overons/feiten-cijfers/interactieve/>

Overig:

<https://bagviewer.kadaster.nl>

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

<https://www.verspreidingsatlas.nl>

<https://waarneming.nl/>